מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי העלילה: אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית וסיום
- לזהות כל שלב בדוגמאות מהסיפור
- לתרגל כתיבה של שלבי עלילה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת המושגים

1. ב – מכירים דמויות, מקום וזמן
2. ב – הבעיה שמניעה את העלילה
3. ב – הרגע המתוח והחשוב ביותר
4. ב – שינוי פתאומי בכיוון העלילה
5. ב – בסגור יודעים מה קרה, בפתוח לא
6. ג – בתוך הדמות עצמה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – אקספוזיציה היא תחילת הסיפור, השיא הוא הרגע המתוח ביותר
2. נכון – כך נאמר בדף - הקורא משלים בעצמו
3. לא נכון – תפנית היא שינוי שאחריו שום דבר אינו כמו קודם
4. נכון – זה נקרא קונפליקט פנימי
5. לא נכון – בסיום סגור הבעיה נפתרת ויודעים מה קרה

חלק ג' – השלימו את המושג החסר

1. אקספוזיציה
2. סיבוך
3. שיא
4. תפנית
5. סגור
6. פנימי

חלק ד' – התאימו מושג לדוגמה

- 1 – ב (לוחמת אש בודקת מגדל בכפר קטן)
- 2 – ד (דנה צריכה לבחור בין מבחן לחתונת אחותה)
- 3 – א (הגשר מתחיל לקרוס עם הילדים עליו)
- 4 – ה (הילד פותח דלת ומגלה שהכיתה מחכה לו)
- 5 – ג (היא מביטה במספר ומניחה את הטלפון)

חלק ה' – סדרו את שלבי העלילה בסדר הנכון

1. אקספוזיציה - הכרת הדמויות והמקום
2. סיבוך - הבעיה מתחילה
3. שיא - הרגע המתוח ביותר
4. תפנית - שינוי בכיוון העלילה
5. סיום - פתוח או סגור

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. בדקו שהתלמיד כלל את כל חמשת השלבים בסדר הנכון ושהם מזוהים נכון
2. בדקו שהתלמיד זיהה נכון את סוג הקונפליקט והסביר בקצרה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית, סיום
- בסגור יודעים את הסוף, בפתוח לא
- מאבק בתוך הדמות עצמה, למשל התלבטות קשה

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא בקול את הדוגמאות מהדף לפני התרגול כדי לחזק הבנה
- משחק ההתאמה מתאים לעבודה בזוגות
- במשימת הכתיבה החופשית אפשר לתת לתלמידים לשתף בקול את הסיפור שכתבו

דף תרגול: עלילה ומבנה הסיפור

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בסיפור יש חלקים: התחלה, בעיה, רגע הכי מתוח, שינוי, וסוף. נתרגל להכיר כל חלק.

📖 מילון קטן:

אקספוזיציה	תחילת הסיפור - מכירים דמויות, מקום וזמן
סיבוך	הבעיה שמניעה את העלילה
קונפליקט פנימי	מאבק בתוך הדמות עצמה
שיא	הרגע הכי מתוח בסיפור
תפנית	שינוי פתאומי בעלילה
סיום סגור	הבעיה נפתרת, יודעים מה קרה
סיום פתוח	הסיפור נגמר בלי תשובה ברורה

1 חלק א' – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה בהתחלת הסיפור?

א) הבעיה נפתרת ב) מכירים דמויות, מקום וזמן ג) מגיעים לרגע המתוח ביותר ד) יש שינוי פתאומי

2. מהי הבעיה בסיפור?

א) סוף הסיפור ב) הבעיה שמניעה את העלילה ג) תיאור המקום ד) שם הסופר

3. מהו הרגע הכי מתוח?

א) תחילת הסיפור ב) הרגע המתוח והחשוב ביותר ג) שם הדמות הראשית ד) תיאור הטבע

4. מה זה שינוי פתאומי בסיפור?

א) חזרה להתחלה ב) שינוי פתאומי בכיוון העלילה ג) סיום הסיפור ד) תיאור הדמויות

5. מה ההבדל בין שני סוגי סיום?

א) אין הבדל ב) בסגור יודעים מה קרה, בפתוח לא ג) בפתוח תמיד עצוב
ד) בסגור הסיפור ארוך יותר

6. קונפליקט פנימי זה מאבק בתוך מי?

א) בין שתי דמויות ב) בין דמות לטבע ג) בתוך הדמות עצמה ד) בין דמות לחברה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אקספוזיציה היא הרגע המתוח ביותר בסיפור	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	סיום פתוח משאיר את הקורא עם שאלות	☐	☐
3	תפנית היא שינוי שלא משנה כלום בסיפור	☐	☐
4	קונפליקט יכול להיות גם בתוך הדמות עצמה	☐	☐
5	בסיום סגור הקורא לא יודע מה קרה בסוף	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המושג החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. בתחילת הסיפור מכירים את הדמויות ואת המקום - זהו שלב ה _____

2. הבעיה שמניעה את העלילה נקראת _____

3. הרגע המתוח ביותר בסיפור נקרא _____

4. שינוי פתאומי בכיוון העלילה נקרא _____

5. כאשר הבעיה נפתרת בסוף הסיפור זהו סיום _____

6. מאבק בין דמות לבין עצמה נקרא קונפליקט _____

4 חלק ד' – התאימו מושג לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אקספוזיציה	___	**א.** הגשר מתחיל לקרוס עם הילדים עליו
2. סיבוך	___	**ב.** לוחמת אש בודקת מגדל בכפר קטן
3. שיא	___	**ג.** היא מביטה במספר ומניחה את הטלפון
4. תפנית	___	**ד.** דנה צריכה לבחור בין מבחן לחתונת אחותה
5. סיום פתוח	___	**ה.** הילד פותח דלת ומגלה שהכיתה מחכה לו

5 חלק ה' – סדרו את שלבי העלילה בסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סיום - פתוח או סגור
☐	אקספוזיציה - הכרת הדמויות והמקום
☐	תפנית - שינוי בכיוון העלילה
☐	סיבוך - הבעיה מתחילה
☐	שיא - הרגע המתוח ביותר

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו סיפור קצר (5-6 משפטים) שכולל את כל שלבי העלילה: אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית וסיום. סמנו ליד כל חלק איזה שלב זה.

2. בחרו סיפור שאתם מכירים וכתבו מהו הקונפליקט המרכזי בו - בין דמויות, דמות לחברה, דמות לטבע או קונפליקט פנימי.

כרטיס יציאה

מהם חמשת שלבי העלילה בסדר הנכון?

מה ההבדל בין סיום פתוח לסיום סגור?

תנו דוגמה לקונפליקט פנימי

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀